Fra kirkefronten.

Alt tyder på at det skal trekke op til en ny kirkestrid her i landet. Siden det berømte hyrdebrevet blev sendt ut av biskopene, har nazistene vært på stadig jakt etter kirkefolket. Hvor de kommer til, blir det satt inn nazister. Oslo Biskop har de forsøkt å redusere mest mulig, og biskop J. Støren har de forsøkt å få til å trekke sig. Meningen var da å innsette en nazistisk biskop i Trondheim og gjøre denne til kirkens primas. Men biskop Støren har ikke villet vike.

For å råde bot på denne mislykte aksjonen, har kst. Schancke i Kirkedepartementet begynt å sende sine rundskriv til prester og menigheter uten å la dem passere biskopene og uten å innhente biskopenes uttalelse i saken. Landets prester har nu fått melding om saken, i det avskrift av skriftvekselen mellom biskopene og kirkedepartementet er sendt ut. Vi mener at våre lesere har krav på å få vite hva striden dreier sig om.

I et brev av 19. november uttalte biskopene bl.a.: "Rundskriv som angår det gudstjenestlige og det bekjennelsesmessige – således f.eks. alt i forbindelse med alterboken – og likeledes alt som angår prestenes samvittighetsforhold og forpliktelser som ordnerte menn, – slike rundskriv må enten gi prestene grei beskjed om biskopenes stilling til saken eller bli sendt gjennem biskopene og ikke direkte til geistligheten fra et statsverdslig departement. At biskopene i slike ting settes utenfor, virker helt forvirrende for prestene og truer med å berøve kirken de garantier som er uomgjengelig nødvendige ifølge kirkens hele vesen."

I et brev av 24. november forsøkte kirkedepartementet å fordreie problemene, hvorpå biskopene den 15. desember sendte et klart og tydelig svar. Konklusjonen i dette brevet lot ingen tvil tilbake:

"Kirken er ikke en institusjon som staten kan behandle etter egen hensiktsmessighet. Kirken er i praksis innordnet i det hele samfunds mekanisme under administrative former som har skapt betegnelsen "statskirke". Men med dette forutsetter kirken å være åndelig autonomt samfund, bygget på Guds ord og fellesskapet i troen. På bibelsk vis har menigheten overdratt sine tjenere kirkens fullmakt ved bønd og håndspåleggelse. Det ansvar og den myndighet som derav følger, er det disse tjeneres sak å være lydige mot, samtidig som de, så langt sannhet og tro ikke hindrer dem, er innordnet med sin kirke i et organisk forhold til det hele folkelegeme og dets styreorganer."

Disse klare ord har ikke hindret kirkedepartementet i å sende ut en pressemelding som nærmest gir uttrykk for at kirken har stillet sig til disposisjon for nyordningen. Det kan derfor være på sin plass å trekke frem tingenes virkelige sammenheng. Det norske folket venter nu i spenning på hva biskopene bil gjøre for å få kirkedepartementet til å rykke ut med sannheten. Kirken er jo lite tjent med et statslig administrasjonsapparat som bærer falsk vitnesbyrd mot sin næste.

Sjøfolkenes syketrygd.

I følge London Gazette er det ved provisorisk anordning vedtatt bestemmelser om syketrygd for sjøfolk. Bestemmelsene, som trådte i kraft 1. januar, tar sikte på trygding av norske statsborgere som er ansatt på skib som seiler for den lovlige norske regjering samt for deltagere i fangst- og kvalfangstekspedisjoner.

Musikerforbundet.

Som kjent gjorde Håkon Meyer sig fort ferdig som kommissarisk formann i Musikerforbundet. Så prøvde selveste Fossum sig en tid, men nu er også han gått trett, og i disse dager er den tidligere formann, Gustav Hammerstrøm, på ny satt inn i hvervet som formann.

I Norsk Politiblad meldes det at 150 hird- og n.s.folk skal gå på politikurs på Gausdal. De utdannede nazister skal inn i "sikkerhetspolitiet".

Kommissar avsatt.
Vi har før fortalt litt om det rasket som er blitt satt på som ledere i fagorganisasjonen. Det vil efter hvert komme mange avsløringer i forbindelse med de karene. Når en slik samling av kjeltringer og undermålere settes til så viktige oppgaver, må det gå galt.
Og det går galt! Det de har vanskeligst for å holde fingrene borte fra, er pengene. Underslag hører snart til dagens orden, og en av kommissarene er gått så vidt at han har måttet avsettes. Det gjelder kommissaren i Skotøiarbeiderforbundet, Daniel Hagen, som i disse dager er blitt fjernet fra sin stilling etter å ha underslått 4ooo kroner i løpet av noen få måneder. Han stakk til sig postanvisninger som kom til forbundet fra avdelingene - hevet pengene og puttet beløpet i sine egne lommer.
Der er flere av samme ulla. Vi har dem i kikkerten.....

Godtfred Gran, Landsorganisasjonens opplysningsleder, har lenge prøvd å få folk til å tro at han ikke er medlem av n.s. Han har rakket ned på de norske nazistene (men hevet de tyske til skyene) når han snakket med gode jøssinger. - Nå kan imidlertid ikke skurken stikke hodet under en busk lenger. I "Fritt Folk" for 4. januar presenteres han som kf., d.v.s. "kampfelle", og roses for sin energiske innsats til fordel for n.s. etter standrettsdagene i Oslo i september i fjor.

En tysk snik er nu satt på som revisor i fagorganisasjonen. Hans navn er Kürre. Noen av de snakkesalige n.s.pampene har fortalt at det var meningen at hernn Kürre skulle ha tiltrådt alt den lo. september og da som revisjonssjef i stedet for Graver. Men den planen blev oppgitt. Nu er Kürre kommet, foreløbig som almindelig revisor i forbundene, men alle skjønner vel hva som kan skje med den mannen... Han er for øvrig en fæl fisk. Hoven og brysk - det er det skudsmål han får av dem som har hatt besøk av den tyske spionen.

Norsk Politiblad er ikke riktig fornøiet med stemningen i øieblikket. Redaktøn Berner Eikeland retter i siste nummer noen høie rop mot himmelen og stønner i kval:
" Norsk Politiforbund har i året ikke vært godt. Desverre har det i lokalforeningene gjort sig gjeldende en viss pessimisme og passiv innstilling til den faktiske situasjon i landet. At dette syn også smitter på hovedledelsen er naturlig og uunngåelig."
"Verst har det siste halvåret vært. Stille og dødt. Få eller ingen livstegn fra noen kant. Av og til har redaktøren hatt inntrykk av at han - sammen med bladstyret - står alene igjen på skansen og roper til en sovende forsamling."
Etter disse temmelig avslørende veklager prøver så redaktøren å finne grunnen til passiviteten og skriver:
" Vel kan det være fristende å unndra sig ansvaret -- så kan ingen ta meg etterpå for å ha sagt eller skrevet slik eller slik."
Det er morsomt å se at nazistene alt begynner å regne med at det begynner å nærme sig noe "etterpå", men da skal de ikke undre sig over at det er stille og dødt omkring dem!

Hagelin og de ufødte barna. I siste nummer av Lovtidende finner vi en ny forordning om at det nu er forbudt for andre enn apotekere og personer eller sammenslutninger som har fått tillatelse, å tilvirke, innføre eller omsette barne begrensende midler. Salg kan bare foregå etter tilvising fra læge.
Vi har alltid visst at kst. Hagelin har en viss tendens til å tilrane sig alt mulig, men når han i forordningen har fått med en bestemmelse om at overtredelse av forordningen medfører at de preventive midler, som omsettes ulovlig, skal inndras til fordel for statskassen, da synes vi han har tatt litt for hardt i for sitt eget vedkommende...

Universitetets rektor, Didrik Arup Seip, som sitter arrestert på Grini, avsoner for øieblikket en såkalt disiplinærstraff på 4 ukers vann og brød i ensom celle.

FRONT-NYTT.

Russerne fortsetter sitt press over hele østfronten, og fra offensivens begynnelse til i dag har de erobret tilbake et område, dobbelt så stort som Storbritannia. Presset er fremdeles mest intenst i Moskva-avsnittet, men det pågår også harde kamper langs hele Donetz-fronten og i Leningradavsnittet, samtidig som presset igjen tiltar i styrke langs finskefronten.
Tyskerne bekjentgjorde i begynnelsen av uken at deres vinterfront strakte sig fra Leningrad over Ilmensjøen og Seligersjøen frem til området øst for Moshaisk. Herfra gikk frontlinjen videre sydover over Kaluga-området til distriktene øst for Orel, Kursk og Charkow frem til området øst for Taganrog ved Det asovske hav. Det var innforstått at tyskerne regnet med å kunne holde denne linjen (ellers ville de ikke ha [illegible] bekjentgjort den), men allerede i dag kan det med sikkerhet konstateres at frontlinjen er blitt gjennembrudt på et avgjørende punkt - ved Moshaisk. Denne byen har det stått en hard kamp om i uker, men onsdag den 21. januar meldte russerne at de hadde tatt byen etter harde kamper og at tyskerne trakk sig tilbake vestover, tett fulgt av de russiske styrker.
Fra kampene på finskefronten og i Leningradavsnittet foreligger ingen nærmere opplysninger om utviklingen, bortsett fra at russerne i Leningradavsnittet fortsetter sitt press i retning av Novgorod. Et ubekreftet forlydende har villet vite at Staraja Russa på sydsiden av Ilmensjøen er inntatt av russerne, men dette er ikke blitt bekreftet fra offisielt russisk hold.
Lenger syd trues Rshev av russiske styrker som rykker frem nord- og østfra. Fremrykningen her markeres av stedsnavn som Latisjino, 13o km. nordvest for Moskva og Sjakovskaja, 4o km. vest for Wolokolamsk. Etter erobringen av Moshaisk vil russerne sikkert sette øket kraft inn på knipetangsoperasjoner som har vært under utvikling de siste ukene på dette frontavsnittet, men da det bare foreligger knappe oplysninger om hvor langt operasjonen er nådd, er det uråd å si noe bestemt om tangen kan bli krympet helt igjen før tyskerne får trukket sig ut av området som trues. At det står meget på spill for Hitler i dette avsnittet, er imidlertid helt klart.
Fra kampene om Orel og Kursk foreligger opplysninger som kan tyde på at russerne delvis har omgått disse byene under sin fremrykning vestover, men kamper i stor målestokk er under utvikling omkring begge byene, og det samme er tilfelle ved Charkow, hvor russerne nu står 2o km. fra byen. Kampene sydover i Donetz-bekkenet frem til Taganrog har hittil ikke bragt offisielle terrenggevinster. På Krim har tyskerne erobret tilbake Feodosia og opptatt kamp med de russiske styrker på Kertsch-halvøia, samtidig som de russiske garnisonsstyrker fortsetter sine operasjoner fra Sebastopol. Der er grunn til å følge utviklingen på Krim med en viss interesse i tiden fremover.

Kampene i Libya

blev i uken som gikk ført frem til erobringen av Halfaya-passet, aksemaktenes siste skanse ved grensen til Egypt, og med dette er hele Cyrenaica frem til El Agheila befridd for general Rommels styrker. Under erobringen av Bardia, Sollum og Halfaya tok de britiske styrkene tilsammen 14ooo fanger, mens de selv bare tapte knapt loo døde og knapt 4oo sårede. Samtidig blev over lloo britere, som tidligere var blitt tatt til fange av aksemaktene, befridd.
Ved grensen til Tripolitania har kampene vært hemmet av kraftige sand- og regnstormer. Mobile britiske avdelinger har imidlertid fortsatt sine operasjoner, men de har støtt på kraftig motstand, og det er klart at general Rommel har fått frem store forsterkninger fra Tripolis

I Det fjerne østen

har de japanske tropper fortsatt kappgangen mot Singapoore, og i følge de siste opplysninger fra britisk hold, står Nippons sønner, når dette skrives, bare 4o. km. fra "nøkkelen til Øst-Asia" - De engelske nederlagene på Malakka har vært katastrofale, og selv om det i den siste uken er ført frem forsterkninger, står spørsmålet åpent om forsterkningene vil være store

nok til å kunne redde Singapoore. Gjør man et ærlig forsøk på å finne årsakene til de britiske nederlagene, trer følgende momenter i forgrunnen: 1.) Japanerne har vist sig som bedre krigere enn man hadde regnet med etter krigen i Kina. Særlig har flyvåpenet vist sig overraskende sterkt. Flåten har skjøttet om sin oppgave på en eksemplarisk måte. 2.) De engelske forberedelser har vært mangelfulle, og hærledelsen har ikke vært sin oppgave voksen. 3.) Den japanske 5. kolonne og det japanske spionasjesystem på Malakka har kunnet legge grunnlaget for de militære operasjoner til rette uten at de britiske myndigheter er kommet dem på sporet. Til sammen: kostbare lærepenger for det britiske imperium og dets allierte og tapte posisjoner som må gjenerobres med store ofre. Kjenner vi de allierte rett, vil de også bli gjenerobret, men hver japansk fremgang nå betyr en forlengelse av krigen i Det fjerne østen.
På Fillippinene fortsetter amerikanerne sin hardnakdede motstand på Luzon øia og japanerne har ikke greidd å bryte gjennem de nye forsvarslinjene. Fra kampene på Celebes foreligger ingen nye opplysninger. Japanerne blir øiensynlig holdt i sjakk.

Kineserne har fortsatt sin fremgang etter seieren ved Changsha, hvor japanerne i følge de siste opplysninger mistet 6o,ooo mann.

Det engelske flyvevåpen har bombet Hamburg og Bremen. I Hamburg blev det observert store branner.

En sveitsisk Røde Kors læge, som er kommet tilbake til Sveits fra Østfronten, forteller at de tyske felthospitalene lir under en ufattelig mangel på bedøvelses- og antiseptiske midler. Ved mange lasaretter fryser medisinene, slik at de må tines opp før de kan brukes.

Ved krigens begynnelse hadde England 15 slagskib, 7 hangarskib, 62 kryssere, 1o5 jagere og 58 ubåter. Aksemaktene har hittil meldt at de har senket eller skadet 4o slagskib, 2o hangarskib, 158 kryssere, 183 jagere og 95 ubåter. Den engelske handelsflåten er i følge de tyske og italienske kommunikeer blitt senket eller alvorlig skadet 3 - tre - ganger. I disse tallene er ikke tatt med de senkingene japanerne påstår at de har gjort etter sin inntreden i krigen.

Malta opplevde i uken som gikk 14 flyalarmer i løpet av et døgn. Øia har, siden krigen tok til i 1939, gjennemsnittlig hatt to flyalarmer pr. døgn. Som før fortalt, tar man i London aksemaktenes luftoffensiv mot Malta som foreløperen til en landgangsoperasjon.

Tyskland har adskillige tusen ledige marine gaster på grunn av at "Gneisenau", "Scharnhorst" og "Prins Eugen" ikke slipper ut fra Brest. Det er nå tale om at gastene skal settes ombord på italienske krigsskip som opererer i Middelhavet.

Keiser Haile Selassie har nu fått tilbake den fulle myndighet over Etiopia.

Sist søndag blev 125 nordmenn arrestert i Oslo. Det var for det meste venner av kongefamilien og tidligere offiserer.

Amerikanske fly har senket en japansk krysser ved Fillippinene og satt fyr på et tankskib.

Tyskland legger for tiden et sterkt press på Ungarn for å oppnå nye troppekontingenter til krigen på østfronten. Budapest har hatt besøk av både utenriksminister von Ribbentrop og von Keitel, sjefen for den tyske overkommando.

Tyskland presser også på i Tokio for å få i stand en japansk-russisk krig.